

M.Com Semester - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2024)
Advanced Cost Accounting (Ele-1 (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ પ્રણવ લિ.ના ઉત્પાદન વિભાગને લગતી માહિતી નીચે મુજબ આપવામા આવી છે.

(20)

વિગત	અંદાજિત	ખરેખર
ઉત્પાદન (એકમમાં)	15000	17000
યાંત્રિક કલાકો	30000	35000
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	60000	62000
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	60000	78000
કામના દિવસો	25	26

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો :

- 1) કુલ પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન.
- 2) પરોક્ષ ખર્ચ જથ્થા વિચલન.
- 3) પરોક્ષ ખર્ચ કાર્યક્ષમતા વિચલન.
- 4) પરોક્ષ ખર્ચ કેલેન્ડર વિચલન.
- 5) પરોક્ષ ખર્ચ ઉત્પાદનશક્તિ વિચલન.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ જાનુ લિ. ના ઉત્પાદન વિભાગને લગતી માહિતી નીચે મુજબ આપવામા આવી છે.

વિગત	અંદાજિત	ખરેખર
કલાકદીઠ ઉત્પાદનનો પ્રમાણ દર (એકમો)	6	---
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ રૂ.	26400	26880
કામના દિવસો	25	27
ઉત્પાદનના એકમો	----	3696
કલાકો	550	450

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો :

- 1) કાર્યક્ષમતા વિચલન.
- 2) ઉત્પાદનશક્તિ વિચલન.
- 3) કેલેન્ડર વિચલન.
- 4) જથ્થા વિચલન.
- 5) ખર્ચ વિચલન.
- 6) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન.

પ્રશ્ન. ૨ વેચાણને લગતી નીચેની વિગતો પરથી નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો.

(20)

અંદાજિત:

વસ્તુ	એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.	કુલ રૂ.
X	5000	5	25000
Y	4000	6	24000
Z	3000	7	21000

ખરેખર:

વસ્તુ	એકમો	એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.	કુલ રૂ.
X	6000	6	36000
Y	5000	5	25000
Z	4000	8	32000

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો :

- 1) વેચાણ કિંમત વિચલન.
- 2) વેચાણ જથ્થા વિચલન.
- 3) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન.
- 4) વેચાણ પેટા-જથ્થા વિચલન.
- 5) વેચાણ મુલ્ય વિચલન.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ અમર લિ. વસ્તુઓ A, B, અને C નું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. માર્ચ ૨૦૨૪ માટે અંદાજિત અને ખરેખર વેચાણ નીચે મુજબ છે.

વસ્તુ	પ્રમાણ વેચાણ	પ્રમાણ વેચાણ કિંમત એકમદીઠ રૂ.	ખરેખર વેચાણ એકમો	એકમદીઠ ખરેખર વેચાણ કિંમત રૂ.
A	6000	3-50	8000	4-00
B	8000	3-00	10000	2-50
C	10000	2-50	12000	3-00

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો:

- 1) વેચાણ મુલ્ય વિચલન.
- 2) વેચાણ કિંમત વિચલન.
- 3) વેચાણ જથ્થા વિચલન.
- 4) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન.
- 5) વેચાણ પેટ-જથ્થા વિચલન.

પ્રશ્ન. ૩ (A) રામ લિ. વસ્તુ 'Y' નું ઉત્પાદન કરે છે. 'Y' ના પ્રથમ એકમના ઉત્પાદનની પડતર નીચે મુજબ છે. (10)

કાચોમાલ : રૂ. ૮૦૦૦૦ પ્રતિ એકમ,
મજૂરી પડતર : ૩૦૦ કલાકો, રૂ. ૧૨૦ પ્રતિ કલાક લેખે અને
ચલિત શિરોપરી ખર્ચા : રૂ. ૪૦ કલાક દિઠ.

જો ૯૦% અધ્યયન વક્ષી અસર હોય તો 'Y' ના ૧ (એક) તથા ૮ (આઠ) એકમોનું ઉત્પાદન કરવાની પડતર તથા સરેરાશ પડતરની ગણતરી કરો.

(B) અધ્યયન વક્ષના ઉપયોગો સમજાવો.

(05)

પ્રશ્ન. ૩ પ્રવૃત્તિ આધારીત પડતર પધ્ધતિનો ખ્યાલ અને મહત્વ સમજાવો. (15)

પ્રશ્ન. ૪ ટુંક નોંધ લખો (કોઈપણ ત્રણ) (15)

- 1) પડતર અંકુશના ફાયદાઓ.
- 2) પડતર ઘટાડાની પ્રક્રિયા.
- 3) પડતર ઓડિટના ફાયદાઓ.
- 4) પડતર ઓડિટ પ્રોગ્રામ.
- 5) પડતર ઘટાડો અને પડતર અંકુશ.

ENGLISH VERSION

Que.1 Following is the information of production department of Pranav Ltd. (20)

Particular	Estimated	Actual
Production (Units)	15000	17000
Hours of Machinery	30000	35000
Fixed overhead Exp. Rs.	60000	62000
Variable overhead Exp. Rs.	60000	78000
Working Days	25	26

You are calculating the following variance:

- 1) Total Overhead Exp. variance.
- 2) Overhead Exp. Volume variance.
- 3) Overhead Exp. Efficiency variance.
- 4) Overhead Exp. Calendar variance.
- 5) Overhead Exp. Capacity variance.

OR

Que.1 Following is the information of production department of Janu Ltd.

Particular	Estimated	Actual
Standard rate of production per hours (units)	6	---
Fixed overhead Exp. Rs	26400	26880
Working Days	25	27
Units of Production	----	3696
hours	550	450

You are calculating the following variance:

- 1) Efficiency variance.
- 2) Capacity variance.
- 3) Calendar variance.
- 4) Volume variance.
- 5) Expenditure variance.
- 6) Fixed Overhead Exp. variance.

Que.2 From the following information of Sales Margin related calculate the variance. (20)

Budgeted:

Product	Units	Per unit selling price Rs.	Total Rs.
X	5000	5	25000
Y	4000	6	24000
Z	3000	7	21000

Actual:

Product	Units	Per unit selling price Rs.	Total Rs.
X	6000	6	36000
Y	5000	5	25000
Z	4000	8	32000

Calculate Profit Variance:

- 1) Sales price variance.
- 2) Sales volume variance.
- 3) Sales mix variance
- 4) Sales sub-volume variance.
- 5) Sales value variance.

OR

Que.2 Amar Ltd. Is producing and selling products A, B and C. following are the details regarding its projected and actual sales during March 2024.

Product	Standard sales-Units	Standard sales price Rs. Per Unit	Actual sales Units	Actual sales price Rs. Per Unit
A	6000	3-50	8000	4-00
B	8000	3-00	10000	2-50
C	10000	2-50	12000	3-00

Calculate:

- 1) Sales value variance.
- 2) Sales price variance.
- 3) Sales volume variance.
- 4) Sales mix variance.
- 5) Sales sub-volume variance.

Que.3 (A) Ram Ltd. Produced product 'Y' cost of producing first unit of 'Y' is as under: (10)

Raw materials : Rs. 80000.

Labour cost : 300 hours at Rs. 120 per hour,

Variable overhead Exp. : Rs. 40 per hour.

If there is 90% learning curves effect. Compute the cost of producing 1 (one)

Unit and 8 (Eight) units of product 'Y' as well as average cost per unit.

(B) Discuss the uses of Learning Curve. (05)

OR

Que.3 Explain the concept and importance of Activity Base Costing. (15)

Que.4 Write short note (Any Three) (15)

- 1) Advantages of cost control.
- 2) Process of cost reduction.
- 3) Advantages of cost audit.
- 4) cost audit programme.
- 5) Cost reduction and cost control.
